

Urologická toxicita při léčbě gynekologických malignit

Úvod

Léčba gynekologických malignit proděla za poslední dvě dekády velký pokrok. Ten se projevuje nejenom v chirurgickém oboru ale i v onkologii. Snaha o individualizaci léčby směřuje k volbě optimálního terapeutického postupu. Tím myslíme dosažení dlouhodobé remise na straně jedné a na straně druhé zachování dobré kvality života. Většina prací hodnotící kvalitu života, v souvislosti s léčbou gynekologických malignit, se zaměřuje na pacientky s karcinomem děložního čípku. Z hlediska incidence ale v současné době dominuje v onkogynekologii diagnóza karcinomu endometria. Cílem této práce je posoudit vliv léčby gynekologických malignit na močové cesty a s tím související ovlivnění kvality života.

Metody

Výzkum jsme rozdělili na retrospektivní a prospektivní část. V rámci retrospektivní analýzy jsme se zaměřili na nejtěžší komplikace, které vznikly v důsledku chirurgické a onkologické léčby. Za období deseti let byla sledována celková četnost výskytu a úspěšnost léčby urogenitálních píštělí, postradiační cystitidy a chirurgických komplikací u žen s anamnézou léčby gynekologické malignity. Prospektivní studie posuzovala vliv moderní chirurgické a onkologické léčby karcinomu endometria na funkci dolních močových cest a na kvalitu života. Vliv léčby na dolní močové cesty byl hodnocen pomocí urodynamického vyšetření, které bylo provedeno před operací a šest měsíců po operaci, případně šest měsíců po dokončení adjuvantní onkologické léčby. Kvalita života byla hodnocena na základě vyplněných dotazníků kvality života EORTC QLQ-C30 a QLQ-EN24.

Výsledky a diskuse

Retrospektivní analýza potvrdila, že velmi těžkou komplikací, která vzniká v souvislosti s léčbou gynekologických malignit je urologická píštěl. Tento stav znamená bezprecedentní ovlivnění kvality života, ale může být příčinou i jeho ohrožení, tak jako v případě ureteroarteriálních píštělí. V naprosté většině se jednalo o pacientky, které podstoupily primární nebo adjuvantní radioterapii pro karcinom děložního čípku. Výsledky prospektivního výzkumu neprokázaly významný nárůst urologické toxicity v souvislosti s adjuvantní onkologickou léčbou u pacientek léčených pro karcinom endometria ve srovnání s kontrolní skupinou pacientek, které pro stejnou diagnózu podstoupily pouze operaci.

Závěr

Moderní přístupy v léčbě gynekologických malignit znamenají příslib, který by mohl vést k lepší onkologické kontrole zhoubných onemocnění a současně zachování kvality života. Urologické komplikace léčby pánevních malignit patrně zcela nevymizí, ale dá se očekávat, že se budeme setkávat s méně závažnými nežádoucími účinky.